

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, АПРИЛ 2013 ГОДИНА

През април 2013 г. общият показател на доверие на потребителите се покачва с 2.3 пункта спрямо януарското си равнище (фиг. 1 от приложението), като при населението в градовете увеличението е 2.0 пункта, а при населението в селата - 2.5 пункта.

Общата оценка на потребителите за развитието на настоящата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца се влошава (намаление на балансовия показател с 6.6 пункта) (фиг. 2 от приложението), докато очакванията им за следващите дванадесет месеца са за известно подобрене в сравнение с мненията, изразени в предходната анкета.

Според населението, живеещо в градовете, финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца се подобрява с 0.8 пункта, докато при потребителите в селата анкетата отчита спад от 4.1 пункта. По отношение на очакванията за следващите дванадесет месеца обаче се наблюдава благоприятна тенденция във финансите на домакинствата както в градовете, така и в селата, в резултат на което общият балансов показател се увеличава с 1.9 пункта (фиг. 3 от приложението).

Потребителите продължават да считат, че през последните дванадесет месеца има покачване на потребителските цени, но с по-слабо темпо в сравнение с оценките, регистрирани през януари (фиг. 4 от приложението), като същевременно и инфлационните им очаквания за следващите дванадесет месеца са по-слабо изразени (6.1 пункта подобрене на показателя). По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца прогнозите се изместват към по-умерените мнения, вследствие на което балансовият показател се понижава с 6.4 пункта (фиг. 5 от приложението).

През април по-голямата част от потребителите оценяват икономическата ситуация в страната като неблагоприятна за спестяване, въпреки че техният относителен дял намалява в сравнение с януари тази година (фиг. 6 от приложението). Последната анкета отчита и влошаване на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹ (фиг. 7 от приложението), като и намеренията на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са по-резервирани.

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

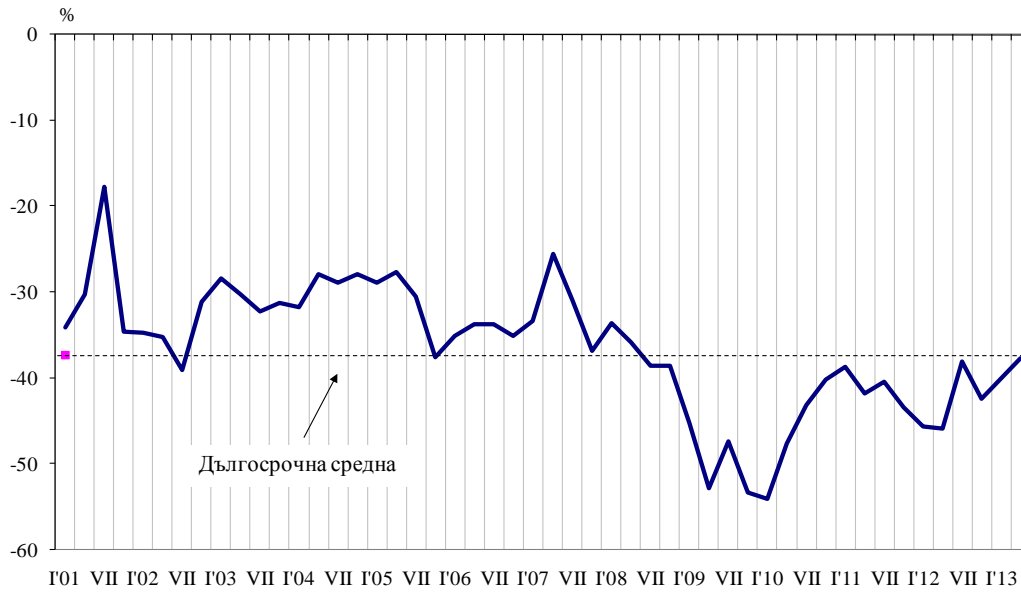
С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

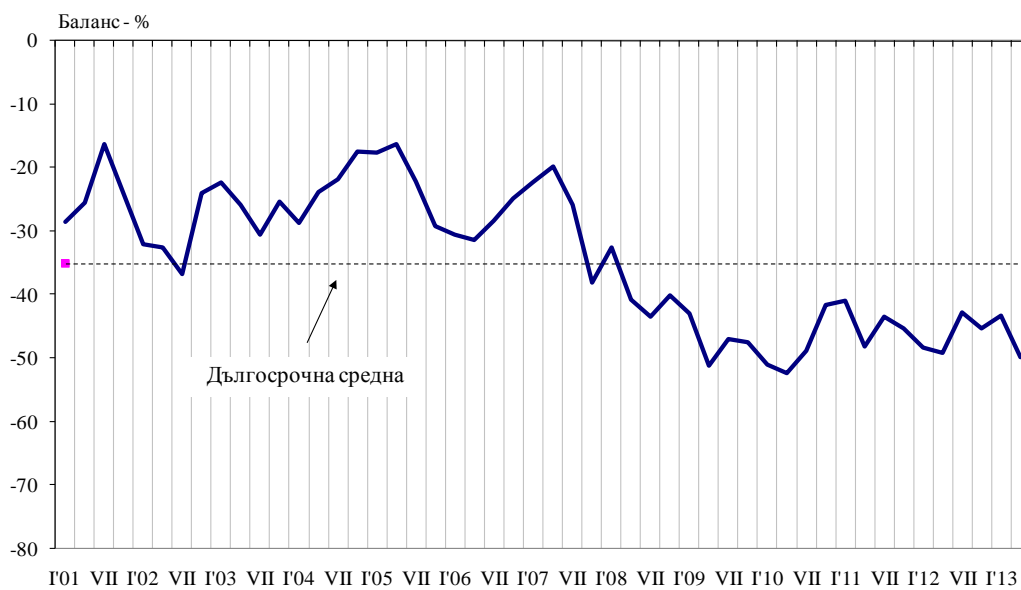

Приложение

Фиг. 1. Показател на доверието на потребителите

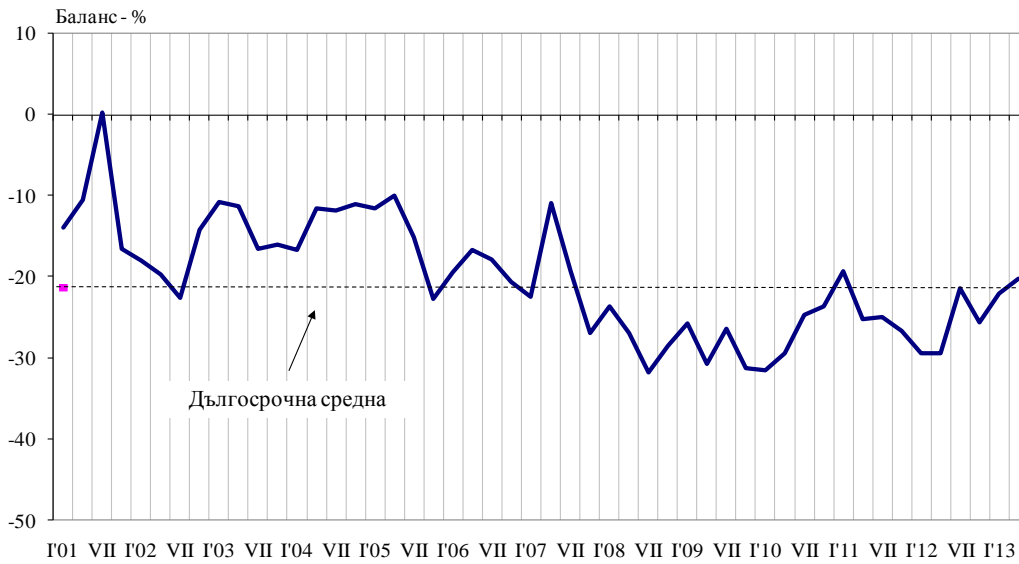

Фиг. 2. Оценка на общата икономическа ситуация през последните 12 месеца

Фиг. 3. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

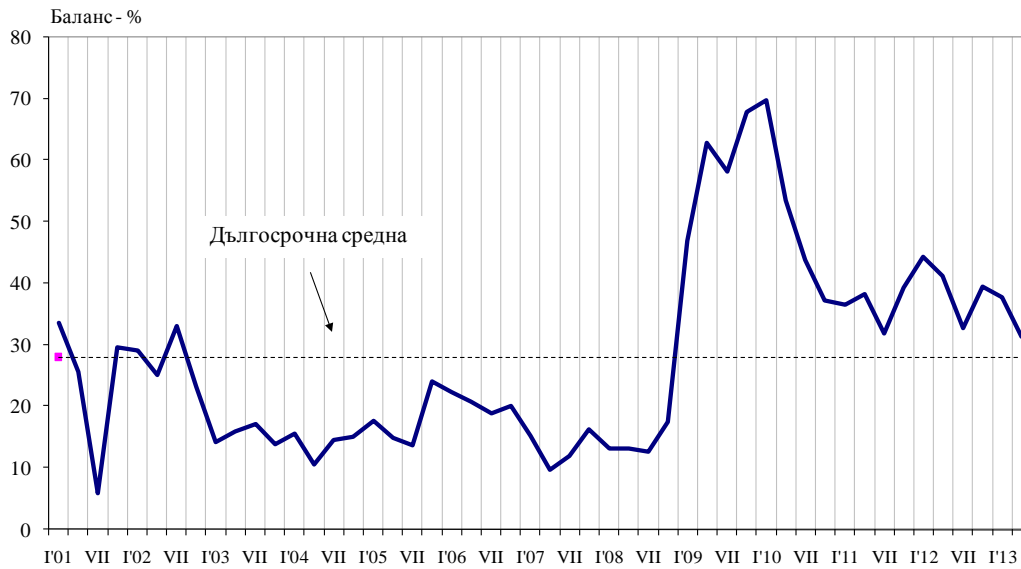

Фиг. 4. Оценка на инфлацията през последните 12 месеца

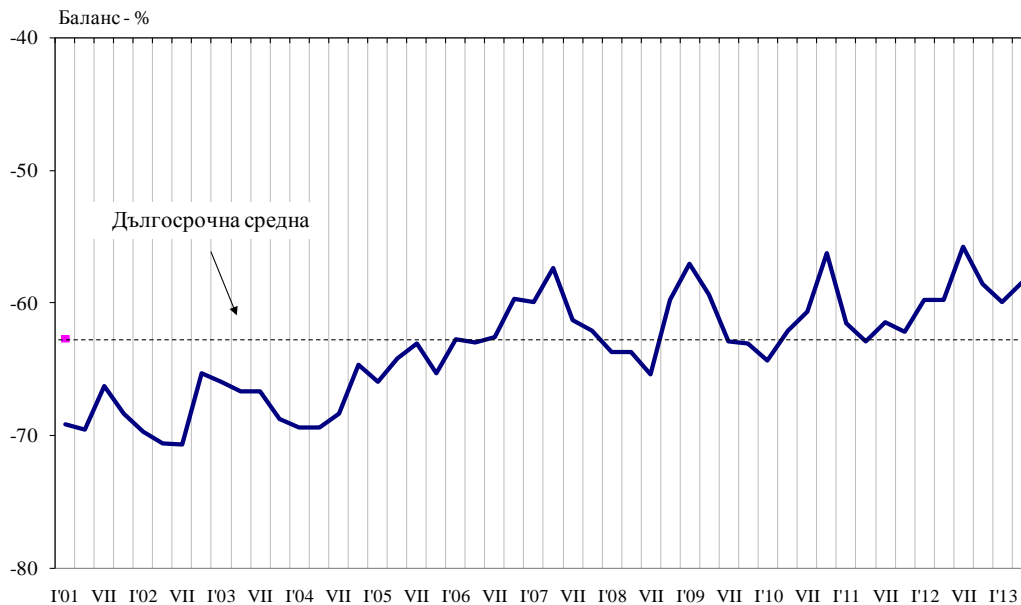

Фиг. 5. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

Фиг. 6. Оценка на спестяванията предвид общата икономическа ситуация

Фиг. 7. Оценка на предимството да се правят основни разходи за предмети с дълготрайна употреба в настоящата ситуация

